

..

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a JUDr. Aleše Korejtky ve věci **žalobce: Sev.en EC, a.s., IČO 28786009**, se sídlem K Elektrárně 227, Chvaletice, **zast. JUDr. Petrem Zákouckým, LL.M., advokátem** se sídlem Clifford Change Prague LLP, Jungmannova 24, 110 00 Praha 1, **proti žalovanému: Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 247/31, 602 00 Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.10.2015, č.j. 36509/15/5100-31461-701836,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci:

Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím podle ust. § 116 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále daňový řád) ve spojení s ust. § 57 zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí (dále zákonné opatření) částečně změnil rozhodnutí, dodatečný platební výměr, Finančního úřadu pro Pardubický kraj (dále správní orgán I. stupně) ze dne 21.8.2014, č.j. 1267680/14/2801-24400-601977, když žalobci doměřil darovací daň z emisních povolenek, resp. rozhodl o tom, že mu bude zaplacená daň částečně vrácena.

Své rozhodnutí odůvodnil žalovaný tím, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla žalobci doměřena darovací daň ze základu daně stanoveného z průměrné ceny emisních povolenek za r. 2011, došlo ovšem k chybnému zdanění všech přidělených emisních povolenek v rozporu se směrnicí EP a Rady 2003/87/ES ze dne 13.10.2003, o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (dále Směrnice), resp. se zákonem č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, namísto 10% přidělených povolenek. Předmět darovací daně je přitom v tomto případě zákonem řádně definován (ust. § 6 odst. 8 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, dále zákon o dani) a nejedná se ani o úpravu, jež by byla v rozporu se zásadou rovnosti subjektů před zákonem, i když je předmětná darovací daň uvalena jen na některé subjekty. V daném případě je totiž dle rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 15.5.2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, nutné respektovat vůli zákonodárce k přijetí jím zvolených opatření, pokud jsou splněny podmínky legitimního zákonného účelu prosazovaného racionálními prostředky a současného vyloučení jeho evidentní svévole. Předmětné dani jsou navíc podrobeni bez rozdílu všichni provozovatelé zařízení, ve kterých k 1.1.2005 nebo později tito vyráběli elektřinu na prodej třetím osobám a ve kterých dochází ke spalování paliv výrobcem elektřiny. Nakonec žalovaný uvedl, že nezáleží na úsudku správce daně, který rok předmět daně vznikne, a který rok bude nutné emisní povolenky zdaňovat, každý rok je zdaněn samostatně podle počtu povolenek, kdy je v tomto případě nutné zdanit je proporcionálně, úměrně mezi oběma zdaňovanými roky (50% v roce 2011 a 50% v roce 2012).

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonem stanovené lhůtě dle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) žalobu ke zdejšímu soudu, jíž se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, resp. rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Žalobní body:

Žalobce namítá, že předmětné rozhodnutí je nezákonné. V první řadě tvrdí, že zcela absentuje zákonné vymezení darovací daně, když lze z ust. § 7a a §6 odst. 8 zákona o dani dovodit záměr zákonodárce podrobit předmětné dani všechny nabyté povolenky za r. 2011 a 2012, nikoli pouze část z nich, která odpovídá 10% z počtu povolenek nabytých v pětiletém období od r. 2008. Nejvyšší správní soud (dále NSS) přitom nemůže svou interpretaci zakotvenou v rozsudku ze dne 9.7.2015, č.j. 1 Afs 6/2013-184 korigovat vadně stanovený předmět daně způsobem, který mění obsah zákonné normy – svým výkladem se totiž dovolává sestupného účinku Směrnice, přičemž se ale státní orgány tohoto účinku dovolávat při stanovení povinnosti jednotlivci nemohou. V daném případě je tak k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, a je tedy na místě volit ten, který co nejméně zasáhne do základního práva žalobce (princip *in dubio pro libertate*). Z čl. 10 Směrnice lze dovodit zpoplatnění až 10% všech nabytých povolenek, proto by měla být tato norma vykládána tak, že povolenky nejsou zpoplatněny vůbec, kdy ust. § 7a zákona o dani nelze aplikovat, protože je v rozporu s ust. čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

Další námitka žalobce spočívá v nezákonnosti předmětné darovací daně pro její rozpor se zásadou rovnosti před zákonem. Tato daň byla v odvětví energetiky zavedena toliko pro výrobce elektřiny produkované spalováním paliv, tedy pouze ve vztahu k jedné činnosti v rámci jednoho odvětví, na které se čl. 10 Směrnice vztahuje. Tento článek však žádné selektivní zpoplatnění povolenek nepředpokládá. Tuto selekci přitom zákonodárce nikterak nezduodnil. Příjemce povolenek, který je dle této úpravy povinen hradit darovací daň je tak

diskriminován oproti jinému příjemci totožných povolenek, který ji není povinen hradit. Z tohoto pohledu je tak zcela irrelevantní konkurenční vztah mezi těmito dvěma příjemci, kterým NSS tuto „nerovnost“ odůvodnil.

Podle třetí žalobní námitky je předmětná darovací daň nezákonná pro rozpor s čl. 107 Smlouvy o fungování EU. Výše uvedeným selektivním zdaněním totiž došlo k nedovolené veřejné podpoře osob, které takto zdaněny nebyly, ale úprava ust. § 7a a § 14a zákona o dani nebyla jako selektivní opatření řádně oznámena Evropské komisi v souladu s čl. 108 Smlouvy o fungování EU. Předmětná ustanovení zákona o dani jsou tak neúčinná a odvod daně darovací na jejich základě je bez právního důvodu.

Dále žalobce namítl, že se jedná o nedovolenou retroaktivitu zdanění, jelikož byla národním alokačním plánem pro obchodovací období let 2008 až 2012 stanovena bezplatná alokace určitého objemu emisních povolenek pro toto období. Novelou zákona o dani účinnou od 1.1.2010 však bylo přidělení povolenek v letech 2011 a 2012 podrobena darovací dani. Výše uvedené rozhodnutí NSS svou interpretací ust. čl. 10 Směrnice fakticky mění a vymezuje předmět daně na povolenky přidělené v období 2008 až 2012, tj. částečně i na období před účinností zákona o dani. Tímto rozhodnutím NSS ze dne 9.7. 2015 tak dochází k interpretaci zákonné normy z r. 2010 způsobem, který zakládá povinnost vycházející z rozhodných skutečností z období počínajícího již r. 2008. Takováto změna je však v rozporu s legitimním očekáváním žalobce a radikálně zasahuje do jeho ústavně chráněného práva vlastnit majetek. Rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 15.5.2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 přitom na danou věc nedopadá, jelikož Ústavní soud vycházel ve svém rozhodnutí z odlišného skutkového a právního stavu, tj. z toho, že darovací dani byly podrobeny pouze povolenky přidělené v letech 2011 a 2012.

Nakonec žalobce namítl, že žalovaný nesprávně vypočetl výši darovací daně, kdy vycházel z předpokladu, že má být zdaněno 10% přidělených povolenek v pětiletém období od r. 2008, přičemž tyto povolenky rovnoměrně rozdělil mezi roky 2011 a 2012, pro které byla daň vyměřena. Tento postup ale nemá podporu v zákoně o dani, rozhodnutí NSS, ani čl. 10 Směrnice. Předmětem daně totiž mají být pouze povolenky přidělené až po překročení 90% limitu, tedy ty, které byly přiděleny nejpozději. K překročení tohoto limitu došlo až v r. 2012, proto mělo být těchto 10% zdaněno jako celek až v r. 2012.

Na základě výše uvedeného žalobce krajskému soudu navrhl, aby ve smyslu ust. § 95 odst. 2 Ústavy ČR předložil danou věc Ústavnímu soudu a navrhl zrušení předmětných ustanovení zákona o dani, příp. vydání závazného výroku.

Žalobce proto navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí včetně předcházejícího rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil.

Vyjádření žalovaného, replika žalobce:

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě setrval na právním názoru vyjádřeném v napadeném rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. Předmět darovací daně je v daném případě řádně definován a NSS se ve svém rozhodnutí nedovolává sestupného přímého účinku Směrnice. V rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie 152/84 Marshall se uvádí, že nesmí přímou aplikací Směrnice dojít k uložení povinnosti jednotlivci, pokud tato povinnost nevyplývá z vnitrostátní normy. Zákon o dani přitom stanoví, že předmětem darovací daně je

bezúplatné nabytí povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012, kdy Směrnice zakotvuje povinnost přidělit min. 90% povolenek bezplatně. *A contrario* tedy stanoví, že lze přidělit max. 10% povolenek úplatně. Postup žalovaného se tedy dovolává vzestupného účinku Směrnice – žalobci je uložena na základě Směrnice nižší daňová povinnost, než jaká mu vyplývá z vnitrostátní normy.

Ani druhou námitku žalobce týkající se rovnosti nepovažuje žalovaný za důvodnou, když sdílí názor NSS vyjádřený v rozhodnutí ze dne 9.7.2015, č.j. 1 Afs 6/2013-184, že předmětná darovací daň není v rozporu se zásadou rovnosti, protože jí zákonodárce podpořil způsob výroby elektřiny a tepla, který považoval za šetrnější a efektivnější. Takový záměr je tak plně v souladu s účelem Směrnice. Na danou věc navíc nedopadá rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. Pl ÚS 17/11, jelikož se toto rozhodnutí týká diskriminace výrobců solární energie.

K námitce týkající se čl. 107 Smlouvy o fungování EU žalovaný uvedl, že není možné se k ní blíže vyjádřit, protože žalobce neuvedl, v čem spatřuje ovlivnění hospodářské soutěže mezi provozovateli různých odvětví, resp. mezi členskými státy EU.

Předposlední námitka žalobce o retroaktivním působení zákona o dani rovněž nemá dle žalovaného podklad, neboť Ústavní soud ve svém rozhodnutí uvedl, že vzhledem k účinnosti novely zákona o dani od 1.1.2011 budou zdaňovány pouze do budoucna přidělené povolenky - tato úprava tak není ani nepravě retroaktivní. Národní alokační plán pak žalovaný označil za pouhý příslib přidělení povolenek při splnění stanovených podmínek. Zákon o dani stanovil, že předmětem darovací daně jsou povolenky nabyté v letech 2011 a 2012, v důsledku Směrnice přitom bylo nutné při jejich zdanění dodržet podmínku, že bude zdaněno max. 10% povolenek přidělených v období 2008-2012. Žalovaný tedy zdanil část povolenek přidělených žalobci v letech 2011 a 2012, přičemž dodržel požadavek Směrnice a zdanil pouze 10% povolenek přidělených v období let 2008-2012. Tento postup tak nemohl být nikterak retroaktivní. Ani postup výpočtu zdanění poté není v rozporu se zákonem.

V replice žalobce uvedl, že zákonodárce postihl darovací daní zdroje, které jsou v průměru výrazně méně škodlivé než ty, které zdaněny nejsou, není tedy namístě závěr žalovaného, že tímto zdaněním došlo k podpoře šetrnějšího a efektivnějšího způsobu výroby elektřiny. Dle Směrnice navíc zdanění má sloužit jako alternativní opatření vůči zařízením, na která Směrnice nedopadá, nikoli jako nástroj k dalším zásahům vůči emitentům, na které Směrnice dopadá. Samotná rovnost je pak v případě emisních povolenek zdůrazněna v bodě 5 přílohy III Směrnice, která stanoví požadavky na Národní alokační plány. Postup českého zákonodárce ohledně zdanění některých zařízení a odvětví tak neodpovídá účelu a zásadám stanoveným Směrnicí. Jedná se tak o zjevnou diskriminaci, která není objektivní a odůvodnitelná.

Posouzení věci krajským soudem:

Krajský soud po zjištění, že byla žaloba podána proti pravomocnému rozhodnutí žalovaného oprávněnou osobou (§ 65 s.ř.s.) a v zákonem stanovené lhůtě (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), a po zjištění, že žaloba je přípustná (§ 68 s.ř.s.), přezkoumal napadané rozhodnutí v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů (§ 71 odst. 1 písm. d/ a § 75 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkoumávání rozhodnutí přitom zdejší soud vycházel

ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Z obsahu správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Dne 30.3.2011 podal žalobce řádné daňové přiznání k darovací dani, na základě kterého mu byla platebním výměrem Finančního úřadu v Přelouči ze dne 27.5.2011, č.j. 42481/11/250960605683 stanovena darovací daň ve výši 298.722.336 Kč, a to podle ust. § 7a a § 14a zákona o dani za bezplatné nabytí povolenek na emise skleníkových plynů v r. 2011. Žalobce podal dne 20.3.2014 správnímu orgánu I. stupně dodatečné daňové přiznání, kdy žádal, aby mu byla doměřena darovací daň z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro daný rok v jejich celkové hodnotě 0 Kč. Dne 21.8.2014 však správní orgán I. stupně vydal dodatečný platební výměr, č.j. 1267680/14/2801-24400-601977, kterým potvrdil závěry z výše uvedeného platebního výměru, tedy doměřil darovací daň ve výši 0 Kč.

Zdejší soud se po přezkoumání napadeného rozhodnutí zcela ztotožňuje s právním názorem žalovaného vysloveným v jeho rozhodnutí. Smyslem soudního přezkumu přitom není podrobně opakovat již jednou vyčtené, a proto se může soud v případech shody s názorem soudu a odůvodněním napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, jak již setrvale rozhoduje NSS (viz např. rozsudek NSS ze dne 27.7.2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130, dostupné na www.nssoud.cz).

K jednotlivým žalobním námitkám žalobce krajský soud dále uvádí následující argumentaci.

Ust. § 3 daňového řádu uvádí, že daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající. V předmětném případě vznikla daňová povinnost okamžikem, kdy žalobce bezúplatně nabyl předmětný majetek.

Dle ust. § 6 odst. 8 zákona o dani je předmětem daně darovací bezúplatné nabytí povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012 pro výrobu elektřiny v zařízení, které k 1. lednu 2005 nebo později vyrábělo elektřinu na prodej třetím osobám a ve kterém probíhá z činností, na které se vztahuje obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, pouze spalování paliv výrobcem elektřiny.

Základem daně darovací je poté u bezúplatně nabytých povolenek průměrná tržní hodnota povolenky na emise skleníkových plynů k 28. únoru příslušného kalendářního roku vynásobená počtem bezúplatně nabytých povolenek k výrobě elektřiny pro příslušný kalendářní rok (ust. § 7a téhož zákona) a sazba činí 32% (ust. § 14a téhož zákona).

Tato úprava darovací daně u bezplatně nabytých povolenek na emise skleníkových plynů byla přijata vzhledem k přijetí rozhodnutí Rady 200/358/ES ze dne 25.4.2002, o schválení Kjótského protokolu k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu jménem Evropského společenství a o společném plnění závazků z něj vyplývajících. Touto úmluvou se přitom dotčené státy dohodly, že budou usilovat o stabilizaci koncentrací plynů v atmosféře na úrovni, která by zabránila nebezpečnému narušení klimatického systému lidskou činností. Na základě této úmluvy bylo v rámci EU přijato několik předpisů, které byly následně

transponovány do vnitrostátního práva daných zemí. Primárním předpisem v této oblasti v rámci EU je Směrnice. Ta v čl. 4 stanoví, že jsou členské státy povinny zajistit, aby od 1.1.2005 neprovozovalo žádné zařízení stanovené činnosti, při kterých vznikají emise specifické pro dané činnosti, pokud provozovateli nebylo uděleno povolení příslušným orgánem. Povolení se přitom vydává na základě žádosti za předpokladu, že příslušný orgán dojde k závěru, že je daný provozovatel schopen tyto emise monitorovat a podávat o nich zprávu (čl. 5 a 6 Směrnice).

Čl. 9 Směrnice poté stanoví povinnost členských států vytvořit pro daná období národní alokační plány uvádějící celkové množství povolenek, které mají v úmyslu přidělit pro uvedené období, a způsob, jak je zamýšlí přidělit. Plán je založen na objektivních a transparentních kritériích, včetně kritérií uvedených v příloze III, přičemž se náležitě přihlédne k připomínkám veřejnosti. ČR na základě tohoto článku přijala dne 25.2.2008 nařízení vlády č. 80/2008 Sb., o Národním alokačním plánu pro obchodovací období roků 2008 – 2012, v němž stanovila celkový počet povolenek i množství povolenek, které bude jednotlivým provozovatelům zařízení přiděleno v každém kalendářním roce obchodovacího období (na žalobce připadá 2 719 059 povolenek). Podle tohoto plánu poté byly všechny povolenky rozděleny zdarma s výjimkou nespotřebovaných zbývajících povolenek z rezervy pro nové účastníky.

Pro pětileté období počínající dnem 1. ledna 2008 přitom čl. 10 Směrnice stanoví, že členské státy přidělí alespoň 90 % povolenek zdarma. SD poté v rozhodnutí ze dne 17.10.2013, sp. zn. C-566/11 ve věci Iberdrola (dostupné na eur-lex.europa.eu) toto ustanovení „dovysvětlil“ v tom smyslu, že: „*bezplatné nabytí povolenek brání nejen přímému stanovení jejich ceny, ale také následnému výběru poplatku za přidělení těchto povolenek.*“

Směrnice ES, resp. EU je normativním právním aktem, jehož účelem je harmonizace předpisů členských států EU a jehož adresátem jsou přímo členské státy, které mají povinnost danou směrnicí implementovat do vnitrostátního právního řádu. Je přitom na konkrétním členském státu, jakými prostředky této implementace dosáhne, musí se však jednat o prostředky, které přesně odráží obsah směrnice, jejich způsob transpozice je jasný, přesný a transparentní a musí mít formu obecně závazného předpisu, musí tedy být zajištěna řádná aplikace a vymahatelnost předpisu. Směrnice tak primárně nemá přímý účinek, lze se jej však dovolat v rámci ochrany práv jednotlivců. Soudní dvůr totiž směrnicím „přiznal“ přímý účinek, ale pouze tzv. vertikální vzestupný účinek, nikoli účinek horizontální (mezi dvěma soukromými subjekty), a to jen za předpokladu, že jsou jejich ustanovení bezpodmínečná, dostatečně jasná a přesná, přičemž daný členský stát předmětné směrnice neimplementoval, popř. je implementoval nesprávně. Vertikální vzestupný účinek přitom spočívá v právu jedince domáhat se přímého účinku směrnice, resp. jedinec má právo domáhat se svých subjektivních práv, která by mu náležela, kdyby byla směrnice řádně implementována (rozsudek SD EU ze dne 4.12.1974, sp. zn. 41/74 ve věci Van Duyn). Členské státy tak nemohou uplatnit směrnici vůči jednotlivci, tj. stanovit jedinci povinnost bez opory vnitrostátního práva, tedy uplatnit vertikální sestupný účinek směrnice (rozsudek SD ze dne 5.4.1979, sp. zn. 148/78 ve věci Ratti).

V případě ČR byla tato Směrnice implementována zákonem č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů (dále zákon o podmínkách obchodování). Ten v ust. § 3 uvádí, že může provozovatel zařízení, které vypouští skleníkové plyny do ovzduší, toto zařízení provozovat jen na základě

povolení vydaného Ministerstvem životního prostředí, přičemž ministerstvo toto povolení vydá, pouze prokáže-li provozovatel dostatečné materiální, technické a organizační vybavení ke zjišťování a vykazování emisí skleníkových plynů (ust. § 5 téhož zákona).

Po přijetí výše uvedené právní úpravy darovací daně ČR (účinnost od 1.1.2011), kdy byly všechny povolenky pro ČR předány provozovatelům zdarma, učinil NSS vzhledem k ust. Čl. 10 směrnice a rozhodnutí Iberdrola, na Soudní dvůr EU (dále SD) předběžnou otázku, zda je třeba článek 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003, o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES, vykládat v tom smyslu, že brání uplatnění takových vnitrostátních předpisů, které podrobují bezplatné přidělení emisních povolenek v příslušném období dani darovací? SD tuto předběžnou otázku rozhodl tak, že: „... *tento článek musí být vykládán v tom smyslu, že brání uplatnění takové dani darovací, o jakou se jedná ve věci v původním řízení, pokud tato daň nerespektuje 10% horní hranici pro přidělení emisních povolenek za úplatu, kterou stanoví tento článek, což musí ověřit předkládající soud*“ (rozhodnutí SD ze dne 26.2.2015, sp. zn. C 43/14 ve věci ŠKO-ENERGO).

Na základě tohoto rozhodnutí SD o předložené předběžné otázce vydal NSS dne 9.7.2015 rozsudek, sp. zn. 1 Afs 6/2013, v němž zaujal stanovisko, že: „*Zavedení daně darovací z bezúplatného nabytí emisních povolenek (podle § 6 odst. 8, § 7a § 14a zákona č. 357/1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí) je v rozporu s článkem 10 směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES, pokud nerespektuje 10% horní hranici pro přidělení emisních povolenek za úplatu, kterou stanoví tento článek. Pokud by v dotčeném odvětví (v tomto případě v odvětví energetiky definovaném v souladu s uvedenou směrnicí) dopadlo zdanění na více než 10 % povolenek rozdělených v pětiletém období počínajícím rokem 2008, nebyla by stanovená hranice pro úplatné přidělení emisních povolenek dodržena. V takovém případě by bylo nutno respektovat přímý účinek směrnice 2003/87/ES a zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí v rozsahu, ve kterém podrobuje dani počet povolenek přesahující stanovenou 10% hranici, neaplikovat.*“

Na základě výše uvedeného je dle názoru zdejšího soudu na místě, aplikovat na daný případ podpůrně přímo Směrnicí, jelikož zákon o dani v rozporu s touto Směrnicí ukládá zdanění všech povolenek, namísto jejich 10%. Směrnice přitom splňuje všechny podmínky pro její přímý účinek vyslovené v rozhodnutí Van Duyn. Nelze tedy přisvědčit námitce žalobce, že je předmět příslušné daně bez zákonného podkladu a není dostatečně určitý. Naopak, v dané věci je aplikován přímo právní předpis ES, resp. EU, a to z důvodu ochrany práv jednotlivce, resp. z důvodu souladnosti s vertikálním vzestupným účinkem směrnic, kdy jsou daným výkladem chráněna soukromá subjektivní práva jedince (žalobce), která by měl, kdyby byla Směrnice implementována správně. Kdyby byla Směrnice implementována „správně“, měl by žalobce „právo“ na to, aby mu bylo přiděleno min. 90% povolenek bezplatně. Toto je tak v daném případě splněno, když byla předmětná daň uvalena pouze na zbývajících 10% jemu přidělených povolenek. Nejedná se navíc ani o výklad zákona o dani učiněný NSS, jenž by tento zákon „korigoval“, tento zákon se totiž v dané věci „koriguje“ samotným zněním Směrnice, jež jím měla být implementována do právního řádu ČR.

Směrnice samotná je pak vykládána plně v souladu s názorem SD (věc ŠKO-ENERGO a Iberdrola). Jak je pak uvedeno výše, nedovolávají se správní orgány ani sestupného účinku Směrnice, když žalobci nestanoví „novou“, další povinnost, která by ze

Směrnice ani z vnitrostátního zákona nevyplývala, popř. k rozšiřujícímu výkladu dané povinnosti. Naopak zde dochází pouze k „omezení“ povinnosti žalobce uložené mu vnitrostátním předpisem v souladu se Směrnicí (zdanění toliko 10% povolenek dle Směrnice namísto 100% povolenek dle zákona o dani). V daném případě tedy není prostor pro uplatnění zásady *in dubio pro libertate*, protože je daný výklad jasný a je zcela v souladu s právními předpisy, jimiž je ČR vázána.

V rámci posouzení druhé námitky žalobce týkající se zásady rovnosti zdejší soud plně odkazuje na rozhodnutí NSS ze dne 9.7.2015, sp. zn. 1 Afs 6/2013, s nímž se zcela ztotožňuje. V tomto rozhodnutí se NSS zcela vyčerpávajícím způsobem zabývá otázkou rovnosti mezi dotčenými subjekty, kdy krajský soud nemá důvodu se od tohoto výkladu jakkoli odklánět. „Rozdílné“ zacházení mezi dotčenými subjekty je v dané věci odůvodněno záměrem zákonodárce podpořit „čistší a ekologičtější“ výrobu elektřiny. Tento cíl je tak dle názoru zdejšího soudu právně přípustný (je založen na objektivních a rozumných důvodech, přičemž se jedná o opatření přiměřené).

Lze přisvědčit námitce žalobce, že došlo ke zdanění pouze výrobců elektřiny spalováním paliv, nikoli ostatních podniků v energetickém odvětví, ani ostatních výrobců elektřiny. Ve vztahu k ostatním podnikům v energetickém odvětví lze uvést, že se nejedná o podniky, jež by vůči sobě byly v konkurenčním postavení, nelze tak mluvit o jejich znevýhodnění (nejsou vzájemně zastupitelné a tvoří odlišné trhy). Jak je uvedeno v rozhodnutí NSS, nejedná se tudíž o srovnatelné činnosti, takže není možné vyžadovat rovné zacházení. Vzhledem ke vztahu k ostatním výrobcům elektřiny poté NSS zaujal postoj, že *„Nejvyšší správní soud v tomto vynětí nespatřuje znaky svévole, neboť zákonodárce tímto podpořil současnou výrobu elektřiny a tepla, kterou zřejmě považoval za efektivnější a šetrnější nežli samostatnou výrobu elektřiny spalováním paliv bez využití produkovaného tepla. Podpora těchto výrobců ostatně odpovídá účelu směrnice spočívajícímu v podpoře používání technologií, které účinněji využívají energii, včetně technologie kombinované výroby tepla a elektřiny (kogenerací), jež produkují méně emisí na jednotku výstupu. Záměr zatížit ekologicky méně šetrné výrobce elektřiny je také v souladu s environmentálními cíli Směrnice. Nejvyšší správní soud proto neshledal porušení zásady rovnosti ani v rovině výrobců elektřiny spalováním paliv, neboť zde existoval racionální důvod, pro který byli darovací dani podrobeni pouze méně efektivní výrobci elektřiny spalováním paliv.“*

Čl. 107 Smlouvy o fungování EU uvádí, že podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak. Podmínkou toho, aby se tedy mohla „stát“ určitá státní podpora nezákonnou je, že musí narušovat hospodářskou soutěž, čímž ovlivňuje obchod mezi členskými státy. V daném případě však žalobce, jehož v této otázce tíží důkazní břemeno (viz rozhodnutí NSS ze dne 2.5.2013, sp. zn. 3 As 9/2013), ve své námitce neuvedl, v čem přesně tyto skutečnosti spatřuje. Zdejší soud je poté toho názoru, že tato úprava nikterak neovlivňuje obchod mezi členskými státy a nejedná se tak o opatření neslučitelné s vnitřním trhem EU. Ani tato námitka tak není důvodnou.

Nelze přisvědčit ani další námitce žalobce týkající se retroaktivity zákonné úpravy zdanění povolenek. Dle názoru zdejšího soudu na danou věc dopadá rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 15.5.2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, bod 81 (dostupné na nalus.usoud.cz), v němž je

obsažen tento závěr: „Pokud navrhovatelé namítají, že nová norma zdaňuje již vydané emisní povolenky, také zde Ústavní soud přisvědčil závěru předloženému Ministerstvem financí, že nařízení vlády č. 80/2008 Sb., o Národním alokačním plánu pro obchodovací období roků 2008 - 2012, je pouhým příslibem nabytí povolenek provozovateli zařízení vypouštějících skleníkové plyny, a to za předpokladu splnění zákonem stanovených podmínek. Samotné nabytí emisních povolenek do majetku provozovatelů nastává každoročně okamžikem připsání konkrétního počtu povolenek na účty provozovatelů. Výše uvedené znamená, že od účinnosti novely č. 402/2010 Sb., tj. od 1. ledna 2011, budou zdaňovány teprve v budoucnu nabyvané povolenky, nejedná se tedy o právní úpravu ani nepravě retroaktivní. K otázce legitimního očekávání dotčených subjektů pak nelze než odkázat na závěry, které Ústavní soud vyslovil k problematice odvodu za elektřinu ze slunečního záření.“ Zákodárce proto byl oprávněn přistoupit k přijetí zákona o dani, v němž stanovil, že dojde ke zdanění povolenek nabytých v letech 2011 a 2012, ovšem (v souladu s výše uvedeným) toliko v rozsahu 10% povolenek přidělených v období let 2008-2012. Tento postup správních orgánů je tak plně v souladu s danými právními předpisy a není retroaktivní, jelikož dopadá až na povolenky nabyté po účinnosti zákona o dani. Nikterak tak nedošlo k zásahu do legitimního očekávání žalobce, ani do jeho práva vlastnit majetek.

Poslední námitka žalobce se týká nesprávného výpočtu výše darovací daně. K tomu krajský soud uvádí, že metodika stanovení základu předmětné daně není skutečně v rámci právních předpisů řešena. Na druhou stranu však z logiky věci vyplývá, že je darovací daň uvalena na věc v době, kdy dojde k jejímu bezplatnému nabytí do vlastnictví „obdarovaného“ (srovnej též analogicky ust. § 2055n. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve spojení s ust. § 7 zákona o dani). V daném případě docházelo k nabytí emisních povolenek do majetku žalobce každoročně okamžikem připsání konkrétního počtu povolenek na jeho účet (viz rozhodnutí ÚS ze dne 15.5.2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, jak již uvedeno shora: „Samotné nabytí emisních povolenek do majetku provozovatelů nastává každoročně okamžikem připsání konkrétního počtu povolenek na účty provozovatelů.“). V každém daném roce tedy tyto povolenky podléhaly příslušnému zdanění, a nebylo na vůli žalobce, resp. ani správních orgánů, k jakému okamžiku má k jejich zdanění dojít. Každý rok, tedy každé zdaňovací bylo nutné zdanit povolenky samostatně, a to takový počet povolenek, jež na ten který rok připadá. Vzhledem k tomu, že byly zdaňovány pouze povolenky za r. 2011 a 2012, bylo nutné zdanit přidělené povolenky poměrně, a to 50% x 50%.

Vzhledem k výše uvedenému krajský soud uzavřel, že není namístě postupovat věc Ústavnímu soudu, když se Ústavní soud obdobným případem již zabýval a dospěl k závěru, že není daná úprava v rozporu s ústavními předpisy a není nutné předmětná ustanovení zákona o dani zrušit.

Závěr a náklady řízení:

Krajský soud tak uzavírá, že se zcela ztotožnil se skutkovým hodnocením i právním názorem věci, jak jej provedl žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení krajský soud rozhodl podle zásady úspěchu ve věci v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, takže mu právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 19. října 2016

JUDr. Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Mgr. Lucie Marešová